

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolžni iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale 1 K 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. pošnega čekovnega urada št. 10.066.

Prestolni govor

regenta-prestolonaslednika Aleksandra ob svečani
otvoritvi ustavotvorne skupščine dne 14. jan. 1921.

Gg. narodni poslanci! Z božjo milostjo, nesmrtno hrabrostjo, neomajno vdanostjo naroda in s pomočjo naših velikih zaveznikov je dovršeno osvobojenje in ujedinjenje našega celokupnega naroda, katero sem imel srečo že pred dvema letoma svečano proglasiti in ki je danes tudi mednarodno priznano. Po volitvah v ustavotvorno skupščino, izvršenih v primernem redu in svobodi, vas v našem zgodovinskem Beogradu ne pričakujemo v sijajnih palačah. Naši predniki in mi sploh nismo nikdar mislili na njihovo grajenje, ker je vse prejšnje, od nekdanj pa do danes, bilo osredotočeno samo v naše osvobodjenje in ujedinjenje, in moj vzvišeni roditelj Nj. Vel. kralj Peter I. je živel vse svoje življenje v želji in nadi, da doživi ta srečni dan. Ostareli in onemogeli, upognjeni pod bremenom, ki jih je nosil z narodom za narod, vam po meni pošilja svoj kraljevski pozdrav. Dobro nam došli bratje iz vseh krajev naše prostrane in mile domovine z željo, da srečno vršite svoje velike zgodovinske posle. Orožje je storilo svoje delo za današnje stanje. Naj ga modrost narodnih poslancev izpopolni in krona!

Gg. narodni poslanci! Prepričan sem, da boste pri izmenjavi misli o stvoritvi ustave imeli pred očmi samo splošno dobro našega naroda in da ne boste izgubili iz vida v nobenem trenutku, da je ta narod stoletja trpel muke pod sovražniki, ki so prihrumeli od vzhoda in zapada, razdeljali njegovo edinstvo ter onemogočili ustanovitev močne države. Zavirali so njegov narodni razvoj, trošili njegovo moč in pridobitve, prelivali njegovo kri za ojačenje moči osvoboditeljev, in samo globoka nada, da bo enkrat prišel trenutek njegovega osvobodjenja in narodnega ujedinjenja, ga je vzdržala v življenju.

Gg. narodni poslanci! Moje zupanje v narod je neomajno. On je s svojo politično zavestjo na višini naloge, ki je pred nami. Treba je, da se ta naloga završi tako, da naša ustava v vseh svojih ustanovah in perspektivah, ki jih ustvari, ostane velik dokument našega vsestranskega napredka. Naši pradedi so se tu naselili in mi smo osvobodili ter prvič ujedinili naše narodne pokrajine v eno državo. Ta država je naše prvo dobro in naša največja pridobitev. Ustava ima biti obdana z vsemi modernimi

pogoji trajnosti in nadaljnjega razvoja. Preizkušajte in določite, gg. poslanci, te pogoje! V tem so vaše pravice in vaša svoboda popolnoma zadržane. Jaz obračam pozornost na enega teh pogojev. Mislim na najvažnejše: To je pravica, pravica vsem delom našega naroda, pravica vsem veroizpovedanjem, pravica velikim in malim, močnim in slabim, pravica vsem, ki niso našega imena in plemena, pa so naši sodržavljanji. Razvoj družbe in države posebno obrača našo pozornost gospodarski pravici. Splošno je prepričanje v svetu in splošna težnja, da je narod vse več in več. Edino tako se ljudska civilizacija varuje pred dosedanjimi periodičnimi pretresi. Verska borba med ljudmi in narodi izginja ter stopa v ozadje. Tudi narodna borba se bo ublažila, toda postrla se bo gospodarska, ako ne zanesemo v vse misli, delo in odnose v gospodarskem in socialnem življenju težnje po pravici. Tako bo naša država, zasnovana na popolni ravnopravnosti in najširšem demokratizmu, omogočila harmoničen razvoj vseh narodnih sil in ustvarila pot tudi najsiromašnejšemu, da s svojim umom in delom pride do največjega ugleda v družbi in najvažnejšega mesta v državi.

Gg. narodni poslanci! Verni zapuščini, ki so jo nam ostavili mili naši padli junaki, je treba, da z ustavo zagotovimo naše narodno in državno edinstvo. V to ime naj bo srečno delo ustavotvorne skupščine, naj ga blagoslovi Bog in naj se završi v radost tako celokupnega našega naroda kakor tudi naših preizkušenih prijateljev ter naj povede naš celokupni narod v veliko in svobodno dobo v svetovni zgodovini.

Da živi narod Srbov, Hrvatov in Slovencev! Da živi naša mila domovina! Da žive vsi državljani naše mlade domovine!

EM. LILEK.

Razmetrivanja o aktualnih državnih in ustavnih vprašanjih.

1. Kaj je država, kaj ustava, kaj konstituenta?

Pokojni vseučilišni profesor dr. Gumpłowicz piše v svojem delu »Ein-

novi sveže geslo, nova vrednota. Kot osvajač val se je razlil naturalizem v Evropo in trčil ob njene predsodke. Z intuitivnostjo umetnika je zaznal Strindberg ta fluid. In postavil je na oder hlapca Žana, to do golega slečeno figuro, robustno in proletarsko, kakor iz grobe kama izsekano, ter nji nasproti eterno, živčno, aristokratsko Julijo. In plebejec je zmagal nad aristokratko... Kritika je zakričala, oficijalni krogi so obstrmeli, nesrečni avtor je bil deležen vsega zasmeha, prezira in zaničevanja. A zmagal je hlapec Žan: zmagal je Strindberg.

Zakaj hlapec Žan je Strindberg sam. Rojen je bil v neznatnih, ponižujočih razmerah kot sin malega provincijalnega naroda. In Brandes je dejal, da je prokletstvo za pisatelja, če je sin malega provincijalnega naroda. Strindberg je premagal to prokletstvo, njegov dinamični duh je razmeknil ozke meje domovine. Z razkrajajočo redko silo svojega peresa, z brezprimerno energijo, z drzno impetuzno

leitung in das Staatsrecht«, da ni države brez ustave. To je res. Ali njegova definicija pojma države in ustave ni ne razumljiva ne točna. »Den Inbegriff der sozialen Einrichtungen zum Zwecke der Herstellung einer Rechtsordnung nennen wir Staat« to je njegova kratka definicija države. Dr. Rauchberg, profesor javnega prava na nemški univerzi v Pragi, definira državo v svoji »Oesterreichische Bürgerkunde« z besedami: »Der Staat ist vor allem eine rechtliche Ordnung«. Tudi ta definicija ne poudari bistva države, ker imamo n. pr. pri prirodnih narodih države, v katerih ni nobenega pravnega reda, v katerih se ne vlada po pravem čustvu večine naroda, ampak po nasilju in samovolji državnega poglavarja in ker država ni nekaj abstraktnega, ampak živ organizem, sestojec iz treh konkretnih delov, namreč iz zemljišča, prebivalstva in oblastnih funkcionarjev, in samo iz enega abstraktnega elementa, to je neodvisnost gornjih delov od zunanjega sveta.

Pojem države je potemtakem sestavljen od 4 znakov ali elementov. Pod državo imamo razumeti:

- omejeno zemljišče;
- narod, ki ima pravico, da stanuje na tem zemljišču;
- oblast, ki upravlja in vlada s tem zemljiščem in narodom, ki se briga za notranji mir in red in za sigurnost napram zunanjemu svetu;
- popolna politična neodvisnost od drugih narodov.

Tudi Rauchberg je na str. 18 priznal te dele države, čeravno je na drugi strani 19 podal pomanjkljivo definicijo države. Na str. 18 piše: »Auch der Staat ist seinem Wesen nach ein gesellschaftlicher Verband... Seine Herrschergewalt ist die höchste im Staatsgebiete... und schliesst die Gewalt jedes anderen Staates auf seinem Gebiete aus. Die Unterlage der Staatsgewalt ist das Staatsgebiet; seine Bewohner sind das Staatsvolk«. V drugih nemških knjigah se naštevajo samo trije konkretni elementi države. Tako piše Dr. Hans Kelsen, profesor na dunajski univerzi, v svoji knjigi: »Die Verfassungsgesetze der Republik Deutschösterreich« na str. 33: »Die drei wesentlichen Elemente des Staates, die völkerrechtlich für seine Existenz erforderlich sind: Staatsgewalt, Staatsgebiet und Staatsvolk...«. Tudi v brošurici »Das Staatsrecht« (Miniatür-Bibliothek 66) se pod napisom »Die Erfordernisse des Staates« naštevajo samo: »1. Ein Volk, 2.

bojevitostjo, nečuvstvo odkritostjo in svojim univerzalnim znanjem je postal sin dekle pisatelj svetovnega slovesa, kot človek svetoven problem, s katerim se je pečala vsa intelektualna javnost, magnet, ki privlači in odbija, mož, ki se ga svet spominja poleg največjih mož preteklega stoletja. In ko je nekaj let pred vojno ta vekomaj iščoč in vekomaj nemirni duh ugasnil, je bil tako dolgo zaničevani, prezirani in neljubljeni sin dekle pokopani po kraljevsko. —

Nemogoče je, deskriptivno naznačiti genezo in razvoj Strindbergovega genija. To ni linija življenja filistrovega, ki v premi smeri teži k svojemu polu. Njemu ne pade resnica z neba, da bi jo pobral in se obogatil z njo: vse njegovo življenje je neprekinjena vekovna borba. Genij-revolucionar, ki ruši stare temelje, in zidar, ki stavi nove, anarhist, ki razkrajja človeško družbo, hrepenec po sintezi vseh osnov globljega, resničnejšega, pravičnejšega življenja, notranjega in zunanjega. Tem svojim borbam, ki so hkrati socialne,

Ein Land, 3. Obrigkeit u. Untertanen (?)« Še celo v knjigi »Die Staaten Europas« od Brachelli-ja in Juratschek-a beremo na str. 714: »Seine Elemente (sc. des modernen Staates) sind ein bestimmtes Territorium, auf demselben angesiedelte Menschen und eine oberste Willensmacht (Staatsgewalt), welcher Land und Leute unterworfen sind«. V vseh teh knjigah je pozabljeno na samostojnost, ki je bistven del države. Zemlja, ki te nima, je samo pokrajina, kakor n. pr. Slovenija, ki ima tudi svoje omejeno zemljišče, svoje prebivalstvo z domovinsko pravico, in tudi svoje oblasti, ali Slovenija nima ne samostojnosti v notranjem političnem življenju, še manj pa samovlastnega nastopa napram zunanjemu svetu.

Neki nemški pravniki, pa tudi slovenski, še vedno govorijo o podanikih. Teh mi ne poznamo več v pravnih državah, ampak samo svobodne državljanje.

Kaj pomeni beseda ustava? Pod ustavo razumevamo splošno način ali pa red, po katerem se upravlja v o-bitelji, občini, mestu, deželi, državi ali pa cerkvi. In tako razlikujemo obiteljsko, občinsko, mestno, deželno, državno in cerkveno ustavo. Hočemo tukaj razpravljati samo o državni ustavi. (Ako beseda »ustava« nima natančneje oznake, potem se razumeva pod njo državna ustava.) Prvo definicijo o njej nam je podal v svoji »Politiki« grški filozof Aristotel. Po njem je ustava »oni red za državo, ki se tiče oblasti, ki ureja način njihove razdelitve in ki odreja, kdo ima biti vladajoči faktor v državi«. Iz te definicije je razvidno, da jo je Aristotel prikojil v smislu razvite atenske demokracije.

Gumpłowicz definira tako pojem ustave: »Unter Verfassung versteht man die dauernde, auf eine stillschweigende oder ausdrückliche Anerkennung seitens der überwiegenden Mehrheit beruhende Gestaltung der gegenseitigen Machtverhältnisse der sozialen Bestandteile des Staates«. Ni res, da ima ustava nekaj stalnega. Švicarska ustava se revidira skoro vsako leto; v Združenih državah severne Amerike so menjali ustavo od leta 1789 naprej menda že 10 krat! Tudi ni res, da se ustava ureditev osniva na tistem pripoznavanju medsebojnih družabnih sil.

Definicija državne ustave je odvisna od oblike države, oblike vladavine. V despotični monarhiji je ustava način, kako v svoji vlasti neomejeni

verske, umetniške, znanstvene borbe človeškega intelekta preteklega polstoletja, je postavil Strindberg vidna znamenja v svojih avtobiografskih konfesijah: Sin dekle (1886), Razvoj duše (1887), Bedakova izpoved (1888), Inferno (1897), Legende (1898), Razdvojen (1902) in Samoten (1903). Že po teh naslovih samih si je mogoče predočiti rast notranjega lica Strindbergovega. To je prva mladost, ki jedva zaznava umazanost in podlost krog sebe, da ju tembolj občuti, prve borbe duše, ki ne najde utehe v pretirani pobožnosti pietizma, razcvet umetnika in strahovit srčen poraz, ki mu sledi popoln bankerot vsega, notranjega in zunanjega življenja, beg od sveta v skrivnostno carsvo alkimije, magije in drugih okultnih ved, swedenborgska zamaknjenost v transcendentalne lepote misticizma, še strašnejša razcepljenost, ki meji na blaznost, dokler ne pride veliki oproščujoči mir samote, ki objame človeka pred smrtjo.

(Konec prih.)

Avgust Strindberg. *)

Iz nižin je prišel Avgust Strindberg, sin dekle. Hlapec po rodu, aristokrat po srcu (saj je bil umetnik), bogat in vseobsežen po duhu, je nosil v sebi elemente porajajočega se človeštva, novih neoskrupljenih plasti človeške družbe, ki silijo kvišku s svojimi nedegeneriranimi voljami in energijami.

V Strindbergovi »Gospodični Juliji« zmaga hlapec Žan! Kakšna nezaslišana stvar za tedanje oficijalno gledališče, ki ga je štiridesetletni zreli revolucionar z revolucijonarom do tal. Gori na provincijalnem Švedskem so se na gledaliških deskah sprehajali tedaj sami kralji in principi in vitezi, kvečemu še dobro situirani meščani, in odigrali so se melodramsko genilive ditiramske tragedije ter psevdoklasiistične in psevdorealistične drame. V srcu Evrope, v Parizu, pa je eksplodiralo iz zadušljivega ozračja romantike

(*) 22. jan. 1849 v Stokholmu. † 14. maja 1912. ravnotam.)

vladar upravlja svojo državo. V omejeni monarhiji pa, in tudi v republiki, je ustava pravni red, javni zakon, ki odreja delokrog, prava in dolžnosti državnih oblasti z ene strani, prava in dolžnosti državljanov z druge strani. Ustava ima potentakem urediti pravi odnošaj državljanov na pram državnih oblasti.

Iz zgodovinskega razvika ustavnega življenja razvidimo, da se ustave izdajajo v obrambo državljanov proti samovoljnemu in krivičnemu vladanju državne oblasti. Redki so slučaj, da se je vladar ali pa gospodujoči družbeni sloj iz lastne volje odločil na omejitev svoje moči. Narodi so si morali dostikrat z velikimi žrtvami priboriti svoje pravice in svojo svobodo. Glavni in zadnji cilj vsem tem ustavnim borbam je bil, da se postavi državno življenje vseh družbenih slojev na temelj svobode, pravice in zakona, da postane mesto fizične osebe ustava pravi suveren v državi, kateremu se ima vladar v monarhiji in predsednik v republiki ravno tako podvreči, kakor vsak drugi državljan. V pravni državi se ne sme dopustiti, da bi bil v njej kdorkoli nad zakonom ali pa izven zakona.

Ustavo, ki se naenkrat kakor iz enega izliva sestavi in napiše, imenujemo konstitucijo, a skupščino, ki

jo ima izdelati, konstituanto. Te nazive smo sprejeli od Francozov. Ti so svojih šest ustav, ki so jih izdali za velike revolucije v letih 1791—1804, imenovali »constitution« (c. de 1791, c. de l'an I, III, VIII, X. in XII.), a narodno skupščino, ki se je leta 1789 formirala iz stanovske skupščine (états généraux), da bi izdelala ustavo, zvali so »assemblée nationale constituante«. Ustava, ki jo je izdal kralj Luj XVIII. leta 1814 po prvi odpovedi carja Napoleona I., zvala se je »Charte constitutionnelle«. Monarhijo ali republiko, kakor n. pr. Norveško, ki ima svojo konstituanto iz leta 1905, in Francosko, ki jo ima iz leta 1874, imenujemo konstitucionalno, ustavno pa ono državo, v kateri veljajo kot pravni regulator za razmerje med vlado in stanov, vlado in parlamentom, vlado in poedinimi državljani ugovori in skupščinski sankcionirani sklepi iz različnih časov, kakor n. pr. na Angleškem »velika karta« (magna charta libertatum) iz leta 1215 kot ugovor (pogodba) med kraljem Ivanom »brez zemlje« in baroni, »declaration in bill of rights« iz leta 1689 kot uzakonjeni ugovor med angleškim parlamentom in kraljem Viljenom III., »habeas corpus act« iz leta 1679 kot svobodni list za vsakega poediniga Angleža.

(Dalje prih.)

Dogodki v Beogradu.

Slavnostna otvoritev konstituante. Velikanske ovacije regentu in za monarhijo. — Zemljoradniki načelno sklenejo vstop v vlado. — Glede prislege se bodo dale koncesije.

Beograd 14. jan. Danes je ob svečanem razpoloženju narodnih množic v Beogradu in ob vihranju narodnih zastav raz beograjskih hiš bila slovesno otvorjena ustavotvorna skupščina. Po vseh ulicah od dvora do skupščinskega poslopja so bile zbrane za vojaškim špalirjem ogromne množice naroda. Ob zvokih narodnih himn se je regent ob 3/4 11. uri odpeljal v generalski gala — uniformi in opasan s sabljo, poklonjeno mu ob priliki poseta v Sarajevu, v spremstvu Pašića od dvora v konstituanto; na celi poti mu je narod prirejal velikanske ovacije.

Pred vhomom v konstituanto ga je njen predsednik dr. Ribar s kratkim nagovorom prisrčno pozdravil.

Ko je vstopil regent v dvorano, so vstali poslanci raz sedežev in pozdravili regenta z oglašljivim vzklikanjem. Smehlja se je zahvaljeval za izraze ljubezni. Sredi viharnega navdušenja mu je izročil Pašić prestolni govor, katerega je regent prečital s krepkim, jasnim glasom, močno naglašujoč zlasti nekatere odstavke. Med govorom so raz trdnjave neprestano grmeli topovi in zvonili so vsi zvonovi po beograjskih cerkvah. Ko se je regent v govoru spominjal svojega očeta kralja Petra, so poslanci vzklikali: Živel kralj Osvoboditelj! Enako navdušeno so pozdravljali poslanci odstavke o državnem in narodnem edinstvu in one, ki so bili posvečeni spominu padlih junakov.

Po prečitaniu je regent med burnimi ovacijami zapustil zbornico. Pri slovesu je prosil dr. Ribarja, naj sporoči poslancem zahvalo za izkazane mu časti.

Komunisti, Radicevci, socijalisti in republikanci niso bili navzoči. Po odhodu regenta so prišli socijalisti.

Nato je predsednik dr. Ribar naznanil, da se vrši prihodnja seja jutri

s poročilom verifikacijskega odbora in z volitvijo odbora za ustavo in sprejembo poslovnika. Ker so nekateri poslanci izjavili, da hočejo še pred volitvijo ustavnega odbora priseči, se je po seji dosegel sporazum, da na jutrišnji seji ustavni odbor še ne bo voljen.

Beograd 14. jan. Klerikalci iščejo pot nazaj v vlado. Izjavili so, da hočejo priseči, češ da so ravno tako dobri monarhisti kakor radikalci in demokrati. Z odklonitvijo prislege so hoteli samo Radicevcem omogočiti vstop v konstituanto. Beograjski listi so mnenja, da s Koroščevo skupino ni mogoč sporazum za vstop v vlado.

Beograd 14. jan. Govori se, da bi za slučaj vstopa zemljoradnikov v vlado postal minister tudi Slovenec Pucelj. Postal bi minister za poljedelstvo.

Beograd 14. jan. Z ozirom na cincanje klerikalcev, muslimanov in zemljoradnikov je Pašić izjavil, da se morajo sedaj v parlamentu vse stranke opredeliti, da se bo videlo, katere so za državo in katere proti njej. Na gori navedene skupine je napravila Pašićeva izjava globok utis.

Beograd 15. jan. Klub zemljoradnikov je danes z večino vseh proti 4 glasovom načeloma sklenil, da stopi v vlado. Zahtevajo portfelje za agrarno reformo in obnovo zemlje. Stvar zadeva na težkoče, ker hočejo radikalci resort agrarne reforme z ozirom na muslimane obdržati zase.

Beograd 15. jan. Danes se je vršila seja klubovih načelnikov, v kateri so klerikalci in muslimani zahtevali spremembo prislege, nakar da bodo tudi klerikalci prisegli in sodelovali. Demokratski klub ima jutri ob 9. uri dop. sejo, v kateri se bo definitivno izjavil, vendar bo odločitev padla v sporazumu z radikalci.

vsem zavezniskim vladam in vrhovnemu svetu v Parizu spomenico, v kateri izjavlja, da Baranji na noben način ne pripoznajo madžarske suverenitete nad svojo zemljo.

V zasedenem ozemlju Dalmacije, ki je po rapalski pogodbi pripadlo nam, hočejo Italijani pred izprazenjem očitno pokazati še vso svojo kulturo s preganjanjem našega ljudstva. Ljudi, ki pripravljajo slovesen sprejem naše vojske in oblasti, enostavno zapirajo, trgajo našim ljudem koke in jih teptajo z nogami, izvršujejo nasilja nad učitelji. Zadrške ječe so polne naših rojakov. Prebivalstvo je razburjeno in prosi našo vlado in regenta zaščite.

Konec Avstrije? Potniki, ki so prišli te dni iz Avstrije v našo državo, pripovedujejo o obupnem stanju v Avstriji. Javni namesčenci stradajo v polnem pomenu besede; kriza v fran-

coski vladi je povzročila odgoditev konference min. predsednikov antante, ki je imela odločiti o finančni pomoči Avstriji. To je izzvalo paniko na dunajski borzi, krona je zopet padla, za en dinar se plača 20 K, pričakovati je še nadaljnega padca. Povsod vlada prepričanje, da je brez združenja z Nemčijo pogin Avstrije zapečaten.

Za predsednika francoskega senata je izvoljen Bourgeois, ki je v svojem nagovoru povdaril, da so volitve pokazale voljo Francije, da hoče hoditi še dalje pot materialnega in gospodarskega napredka, in ki so obenem odklonitev vseh revolucionarnih poskusov ter potrdilo politike socialnega miru.

Na Francoskem je sestavljal novo vlado senator Perret. Časopisje pravi, da znači Perretova vlada ostro nacionalistično politiko Francije v soglasju s predsednikom Millerandom.

Mariborske novice.

Mariborska mestna plinarna je 16. tm. zopet začela oddajati plin.

Na tukajšnjem moškem učiteljsku pašuje kot vodja zavoda še vedno katehet Vreže in hoče napraviti iz zavoda — kloster. Ali ni že čas za imenovanje novega ravnatelja?

Advokat Mravlag, vodja naših nemških, namerava prodati svoja posestva in se preseliti v Celovec. — Njegovo pisarno prevzame nemški dr. Kupnik, doma iz Podplata.

Mariborski nemškutarji so pod dr. Leskovarjevimi gerentstvom postali neverjetno predrzni. Predzadnjo nedeljo je po nogometni tekmi 6 nemškutarskih pobalinov s pesmijo »Die Wacht am Rhein« prišlo v gostilno pri »Divjem lovcu«, razbilo sliko regenta Aleksandra, napadlo mirne slovenske goste in dva uradnika težko ranilo. Da se uvede najstrožja preiskava, je zahteva vse slovenske javnosti.

Celjske novice.

Mestno gledališče v Celju. Dramatično društvo razpošilja te dni legitimacije za abonement lože za tekočo gledališko sezono. Kdor ne reflektira več na abonement, naj legitimacijo takoj vrne. Eventuelne nove priglasbe za abonement sprejema društveni tajnik g. J. Plahuta, trgovec v Celju.

Kot novoletno darilo Jugoslovanski Matici so zbrali učenci mestne deške osnovne šole znesek 1.104 K. Čast vrli mladini!

Dostavljanje pošte v celjski okolič. Prejeli smo: V predvojni dobi raznašala se je pošta v okolici Celja dvakrat na dan, med vojno se je skrčilo to samo na enkrat. Vsled tega dospejo pisma, razna poročila ter obvestila in vabila v časnikih mnogokrat prepozno, potem ko se je stvar že vršila. Pismo, oddano v jutro ob 8. uri na poštne uradu, pride še le proti popoldnevu drugega dne na svoj cilj. Če je nedelja vmes, pa rabi 2 1/2 dni od poštnega poslopja v 10 minut oddaljene Gaberje. Prizadeti nujno prosimo kr. pošto ravnateljstvo v Celju, da vzpostavi oziroma stori potrebne korake za to, da se vzpostavi čimprej zopet stari predvojni red z dvakratno oddajo pošte ob delavnikih in enkratno ob nedeljah in praznikih.

Planinski ples v Narodnem domu je bil povoljno obiskan, dasi bi bilo lah'vo še mnogo bolje. Zanimivo pa je, da so bile razne slovenske korifeje na nemškem športfestu v Unionu, kjer so se pridno bratili z nemškutarji, menda v zahtvo za to, kar počenjajo Nemci na Koroškem s Slovenci. Stvar zasledujemo in — Boga nam! — naj si tisti gospodje ne domišljajo, da bo naš glas tokrat ostal glas vpajočega v puščavi.

Smrtni slučaj. Dne 14. tm. je v Gaberjih št. 3 umrl vsled starostne oslabelosti 84-letni delavec Ivan Kodela; dne 15. tm. v bolnici na srčni napaki 62-letni železničar Jakob Žvižaj iz Trnovelj; dne 16. tm. na Sp. Hudinji 62-letna žena tovarniškega delavca Terezija Razdevšek na srčni napaki.

Francoski krožek ima v sredo ob 8. zvečer v Narodni kavarni svoj redni sestanek.

Seja veselilnega odbora za obrtniški ples v Celju se vrši danes (torek) ob 2. uri popoldne v Narodnem domu v veselilnih prostorih. Člani odbora se prosijo na sestanek v Čitalnici.

Kaminfegergehilfi gospoda Kaminfegermeistera Fuchsa še očitno ne veje, da so v Jugoslaviji, ker so tudi še za l. 1921 novoletna voščila dali tiskati v Gradcu nemška in jih razposlali tudi slovenskim strankam. Prosimo, da jih g. Fuchs pouči, je-li to primerno ali ne!

Nova moderna kavarna v poslopju hotela Europa (v prostorih prejšnje trgovine Sirec & Drogenik) bo kmalu dogotovljena.

Prosveta.

Mestno gledališče Celje. Za bodočo premijero se pripravlja znamenita drama »Oče« slavnega švedskega pisatelja Avgusta Strindberga, o katerem razpravlja današnji podlistek, na kar še posebej opozarjamo.

Turistika in šport.

Občni zbor športnega kluba »Celje«. Na svojem 1. rednem občnem zboru dne 11. tm. izvolilo si je društvo za leto 1921. sledeči odbor: Dr. Kloar, predsednik; Pestevšek, podpredsednik; Marta Križaj, tajnica; Mujanšek, blagajnik; Košič, gospodar. Namestniki: dr. Tratnik, Petek in Kovačič. Načelnikom drsanja in plavanja je izvoljen: dr. Fran Hrašovec; sankanja in smučanja: Šotl; nogometnega odseka: Hlkl. Namestniki: gdč. Pavla Ravnikar ter gg. Zelenšek in Vagner. Preglednika sta gg.: Pinžgar in dr. Milko Hrašovec. — Odbor. (k)

Dnevna kronika.

Državno mejo ob Muri namerava prihodnje dni obhoditi — v svrhu ureditve medsebojnih gospodarskih razmer — posebna komisija od Radgone do Špilja. Po proučitvi razmer bo komisija stavila naši in avstrijski vladi primerno predloge.

General Vesović, o katerem smo zadnjič poročali, da pride pred sodišče radi veleizdaje, je bil general v bivši črnogorski vojski in je po zedinjenju Črne Gore z Jugoslavijo stal v izdajalskih zvezah z Italijo.

Nove sablje dobe častniki naše vojske in sicer se uvede model kavalerijske sablje.

Slavospeve si poje naprej v »Slovencu« bivši poverjenik za uk dr. Verstovšek. Koliko so vredni ti slavospevi, naj dokaže med drugim samo dejstvo, da je po prevratu nastavljal za francosko na ljubljanskih srednjih šolah dva francoska feldvebela, ki sta bila slučajno pri tamkajšnji francoski vojaški misiji. Eden teh je bil preje v civilu trgovski vajenec, drugi pa bogve kaj. V vsakem razredu sta imela po pol ure na teden. Polurni pouk na teden v modernem jeziku, gotovo fenomenalna iznajdba, kakoršne je zmožen samo duševno tako silno omejeni Verstovšek!

Levite bere samostojni kmečki poslanec Urek klerikalnim poslancem v »Kmet. listu«. Očita Korošec-Brejčevi vladi, da je Štajercem prinesla vinski davek, pozneje pa hinavsko vpila proti njemu. Dalje da so klerikalci oskrbeli prepoved izvoza živine, vina, sadja, pozneje pa vpili proti temu, itd. Delovanje klerikalnih poslancev v Beogradu slika sledeče: »Svojega »pašo« infajfo, ki jim naredi vse po svoji volji in ko je gotov, jih zbudi iz spanja ali pokliče iz restavracije v klubovo sobo ter jim prečita svoje delo. Vsa ta zbrana gospoda se malo popraska za ušesi, malomarno in široko zazeha ter z glavo pokima, kar pomeni, da se »prima«. Če bo kateri izmed vas cenjenih bralcev kdaj imel priložnost ogledati si našo zbornico med njeno sejo, naj pogleda na desni konec. Zraven turških fesov bo uzrl to veselo družbo, obstoječo iz 23 »momcov«, ki sede z milimi, radost izrazujočimi obrazi (razen dveh ali treh, ki gledajo kot levi razbojnik), veselo, brezskrbno in zadovoljivo. Med njimi pa se suče lep, fin gospod v moderni sivi obleki s svileno ovratnico, dr. Korošec, ter jih poučuje, kako naj sede in kam naj gledajo. Daje jim znamenja, kdaj se lahko smejejo in kdaj se naj kisle drže. Vse natanko jim razloži, kdaj se sme zakričati, primojdušiti, udariti po pultu ali debelo pljunuti pod klop. Baj je jim strogo zabranjeno ozirati se nazaj, v lože, kjer sedi tudi kaka lepa gledalka. To opravi že v imenu vsega kluba sama dr. Korošec in dr. Hohnjec. Sča-

Politične vesti.

Baranja in njena pripadnost. Minister notranjih zadev Drašković je imel nedavno v Bajl konferenco z madžarskimi politikami in zastopniki naroda iz Baranje in bajskega trikota. Konferenca se je udeležil med drugimi tudi pečujski župan Bela Sinder. V imenu Barančev so izjavili, da je iz političnih in gospodarskih ozirov nemogoče misliti na priklonitev Madžarski, pa tudi ne na samostojno baranjsko državo pod protektoratom Jugoslavije. Zato se je narod sam odločil, da zahteva priklonitev Baranje z Bajo k Jugoslaviji kot avtonomni sestavni del naše kraljevine. Tudi zastopniki socijalistov, zlasti zaupniki pečujskih premogovnikov, so podali enako izjavo. Oni ne pripuste, da bi v Baranji zavlada madžarski beli teror. Baranjski narodni svet je v tem smislu odposlal

soma bo smel to bolj poredko storiti tudi gospod Škulj, če si bo nabavil civilno obleko in če bo postal dovolj utrjen, da bo v stanu krepko odbiti od sebe hudča-skušnjavca. — Interesantna slika, kaj ne?!

Nagrada orožnikom. Beograjska vlada je sklenila, da dobe vsi orožniki, ki niso bili kaznovani, nagrade po 150 dinarjev v priznanje za njihovo naporno delo za vzdrževanje javne varnosti v državi.

Poslovnik za brezplačno vožnjo vojakov na dopuste je sporazumno z ministrom za promet izdelal minister vojne in mornarice.

Nekaj novih železniških prog se v smislu sklepa ministrstva zgradi v Sloveniji, predvsem progi Kočevje-Brod in Rogatec-Krapina.

Imenovanje. Bivši ravnatelj zdravilišča v Rog. Slatini g. Fran Herg je imenovan računskim svetnikom v VIII. č. razr. pri invalidskem odseku ministrstva za soc. politiko v Novem Sadu. To bodi možu, ki ga je klerikalna deželna vlada lansko leto sredi sezone brez vsakega povoda odstavila in mu dala za naslednika znanega nasilnika Dolenc, ki je zdravilišče tekom svojega kratkega paševanja spravil ob dobro ime in skoro na kant, vsaj malo zadoščenje.

Trocki odpravil sovjete v armadi. Boljševiški eksperimenti padajo drug za drugim. S kakim pompom so upeljali svoj čas vojaške sovjete. Sedaj pa prihaja poročilo, da je Trockij izdal dnevno povelje, v katerem prepoveduje vsakršno politično udeležbo vojaštva, ker se je preveč razpaslo uhanje in samolastna demobilizacija. Obenem odpravlja sovjete v armadi, češ da se morajo povelja oficirjev brez-pogojno poslušati.

Užaljeni d' Annunzio. Kakor se čuje, namerava d' Annunzio izdati »plavo knjigo«, v kateri bo svetu povedal, da je vse svoje neumnosti v Reki počenjal v soglasju in na prigovarjanje italijanskih vladnih krogov. Zato smatra napad generala Caviglija na Reko za besedolomstvo, katerega ne more odpustiti.

Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani naznanja, da se rok za vloge priznanja davka od imetja za češkoslovaške državljane kakor tudi za juridične in druge v inozemstvu bivaajoče osebe, ki v češkoslovaški republiki nimajo nobenih podružnic ali reprezentacijskih podjetij, posedajo pa tam imetje, podaljša do konca februarja 1921.

Stroge odredbe proti stavkujočim je izdala — ne morda »buržuj-ska« jugoslovanska, ampak sovjetska vlada v Rusiji. Vsak stavkujoč bo kaznovan s 5 leti ječe, obitelji pa se odvzame živilske karte. Tako poroča »Svenska Dageblätt« iz Kodanija.

Dopisi.

Št. Jurj ob J. Zel. Tu je 14. tm. zvečer umrl 13 $\frac{1}{2}$ -letni dijak Roman Mogilnicki, sin tukajšnjega zdravnika, nagle smrti. Še dopoldan je bil v šoli (obiskoval je drugi razred celjske gimnazije) prav dobre volje. Potrtim staršem naše iskreno sožalje.

Rogatec. Govori se, da je naš pek Tomaž Kreuziger nedavno v neki krčmi »hajlat« ob navzočnosti orožnika, ki proti temu početju ni protestiral. Je-li res? Jugoslavija, ti si res potrpežljiva! Kar ne gre mi v glavo, zakaj tako po tebi udrihajo.

Rogatec. »Naš gerent je prodal solo Srbom«. To vest razširja Janez Brezinšek, znani dirigent pesmi »Die Wacht am Rhein«. Ni-li to potvarjanje dejstva in hujskanje?!

Rogaška Slatina. Zadnje dni je v Gradcu zborovalo društvo »Horruck b. Steinbruck«. V tem času ni bilo Avgusta Stoinscheggia doma. Mudil se je v Gradcu, kamor je bil brzojavno poklican. Kaj pa, če je bil na omenjenem zborovanju? Pazite nanj!

Hrastnik. Tu je umrla 14. jan. zvečer v visoki starosti g. Rozalija Reš, soproga bivšega deželnega poslanca in vrliga narodnjaka g. Ferd. Roša ter mati odličnih narodno-delavnih sinov.

Gomilsko. Tu je umrl v cvetu mladosti (27 let) trgovec Viktor Cukala iz ugledne tukajšnje rodbine. Bil je tzboren pevec, vesel družabnik in istinito blagosrčen človek. Lahka mu bo di zemljica jugoslovanska!

Iz Letuša nam poročajo: Pri nas obetajo postati tatvine perutnine na dnevnem redu. Pred božičem je bil okraden tukajšnji trg. g. Sulzer. Tat mu je odnesel nad 10 kokoši, katerim je takoj porezal glave. Pred par dnevi pa je obiskal najbrž isti tat gostilničarja g. Bizjaka in mu ukradel po noči pet puranov in 11 kokoši. Gotovo gre za dobro organizirano tatinsko družbo, ki s perutnino trguje. Orožništvo, ki je bilo obveščeno takoj po vplomu, nima nobenega sledu za storilci.

Letuš. Vsled prizadevanja našega šol. vodstva je priredilo poverjenišvo za kmetijstvo pri nas desettedenski gospodinjski tečaj. Veliko zanimanje (saj ga obiskuje 22 kmečkih deklet!) priča, kako prepotrebni so takšni tečaji za deželo, kaže pa tudi željo prebivalstva po izobrazbi. Omenjamo, da je to drugi gospodinjski tečaj na Štajerskem.

Slov. Bistrica. Tu je 13. tm. umrl grof E. Attems, eden redkih Nemcev, ki se je po prevratu takoj vživel v novi položaj in povsod jasno kazal svoje jugoslovansko državljanstvo. S svojo rodbino je vsikdar v izdatni meri podpiral naše človekoljubne in narodne naprave in prireditve. N. v m. p.!

Ljutomer. Dne 13. tm. je umrla posestnica in trgovka gospa Marija Kukovec, zapustivši žalujoci siroti Igora in Tatjana. Pokojnica je bila stara 31 let in vdova po Fedoru Kukovcu, ki je umrl v ruskem ujetništvu. N. v m. p.!

Obrtni vestnik.

Slovensko obrtno društvo v Brežicah sklicuje obrtni shod za nedeljo dne 23. januarja dopoldne ob 10. uri v Narodni dom v Brežicah. Iz dnevnega reda omenjamo točke: Reorganizacija obrtnega združenstva. Težnje obrtnega stanu. Pomen obrtnih društev. Na shodu predava tudi delegat iz Celja. Obrtniki brežiškega okraja, pridite v velikem številu. Isti dan se vrši tudi redni občni zbor Kolektivne zadruge obrtnikov in Slovenskega obrtnega društva.

Socijalna politika.

Hišni posestniki in nova stanovanjska naredba. Dne 14. tm. se je oglašila pri poverjeniku za soc. skrbstvo v Ljubljani deputacija hišnih posestnikov s prošnjo, da se čimprej izda nova stanovanjska naredba, v kateri se naj prizna hišnim posestnikom več pravic nego so jih imeli doslej. Poverjenik Ribnikar je izjavil, da treba novo stanovanjsko naredbo prirediti tako, da bo mogoče nevdružno povojno stanje polagoma likvidirati. Naredba mora sicer še vedno čuvati najemnika, vendar pa je neobhodno potrebno, da se posestnikom in privatnemu kapitalu zopet vzbudi veselje do novih zgradb. Le tako bo mogoče odstraniti propadanje obstoječih hiš in pomanjkanje stanovanj, ki postaja od dne do dne bolj pereče. Poverjenik Ribnikar je obljubil pospešiti novo stanovanjsko naredbo ter po najboljši možnosti tudi opravljene zahteve hišnih gospodarjev.

Narodno gospodarstvo.

Poziv na prijavo zalog lesa v svrhu dodelitve vagonov.

Vladni komisar pri lesnem odseku Zveze slovenskih industrijcev v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7/II. pozivlja vse lesne industrijce, trgovce in producente, brez ozira na to, ali so člani Zveze industrijcev ali ne, da prijavijo na zgoraj navedeni naslov Lesnega odseka do dne 31. januarja t. l. svoje zaloge tesanega in rezanega lesa, kraj, kjer se les nahaja in nakladalno postajo. Prijavijo naj se samo one zaloge, ki se nahajajo že v skladiščih ali na žagah (torej one v gozdih ne) in od teh samo oni del, ki se namerava v v času od 10. februarja do 10. maja t. l. izvoziti v Italijo, oziroma preko tržaškega ali kakagega drugega pristanišča ob Jadranskem morju v ostalo inozemstvo. Na podlagi teh prijav se bodo potem razdelili od železniških uprav za izvoz lesa na razpolago dani vagoni posameznim strankam. Kdor ne bi zalog prijavil, se mu za prej omenjeno dobo 5 mesecev ne bo dodelil nikak vagon.

Istotako pa bi se od dodelitve vagonov črtal oni, ki bi zaloge, katere se bodo od slučaja do slučaja po posebni komisiji pregledale, napačno prijavil. Za prijavo pride v poštev seveda samo oni les, ki se nahaja v Sloveniji. Stranke, katere imajo sedanje certifikate v roki, se še pozivljajo, da jih za gotovo izrabijo do dne 10. februarja t. l., ker bodo po tem datumu ti certifikati razveljavljeni. 57

V svrhu regeneracije ribjih voda in povzdige ribarstva v Sloveniji je sklenilo poverjenišvo v Ljubljani z upraviteljstvom ribištva Kendove graščine na Bledu dogovor, glasom katerega je dalo poverjenišvo upraviteljstvu gotovo količino postrvjih plemenk na razpolago proti temu, da prepuosti upraviteljstvo poverjenišvu oziroma interesentom gotovo množino zaroda potočnih postrvi oziroma križank in sicer po znatno nižjih cenah nego so tržne cene. Po dosedanjih poročilih bo spomladi razpolagalo poverjenišvo za kmetijstvo s približno 92.000 mladice po ceni 80 K za 1000 mladice loco Bled. Naročila sprejema poverjenišvo za kmetijstvo v Ljubljani, Poljanska cesta 28, do najkasneje 28. februarja. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati.

Naša vinska trgovina. Iz Mari-bora poročajo, da se tam sučejo cene vinu med 20 do 30 K. Prispelo je tja veliko število kupcev iz Češkoslovaške in Nemčije, ki sklepajo kupčije za velike količine vina.

Trgovinska pogodba z Avstrijo, sklenjena 27. decembra v Beogradu, je stopila v veljavo 14. tm.

Odbor za revizijo carin je sestavil minister za trgovino dr. Vek. Kukovec.

Carinski nadzornik za Slovenijo bo imenovan z dolžnostjo, da pregleda v Sloveniji vso carinsko službo, ker se je tihotapstvo zelo razpaslo.

Na konferenco o likvidaciji bivše Avstro-ogrske banke na Dunaju je odposlalo naše finančno ministrstvo dr. Bajčiča in Pašiča, inšpektorja v fin. ministrstvu, kot zastopnika naše države.

Kaj bo z državnimi priznancami (boni)? »Jugoslovanski Lloyd« piše, da je bilo o priliki kolkovanja denarja izdanih za 920 milijonov kron priznanic. Priznanice izpod tisoč kron, in teh je 590 milijonov, se bodo izplačale do 1. aprila 1921., priznanice nad tisoč kron, in teh je 330 milijonov, pa ostanejo kot 3 odstotne državne obveznice in se bodo amortizirale do leta 1931.

Za koliko se bo podražil trboveljski premog? Trboveljska družba izjavlja, da se bodo izdatki družbe vsled zvišanja mezd zvišali za 100 milijonov kron letno in da družba niti četrtine tega ne more sama prenesti. Na tej podlagi bi se zvišala cena premogu za 800 K pri kvintalu. Najobčutnejše bo to zvišanje za železnice, ki porabijo dnevno 180 vagonov in bi znašalo zvišanje stroškov letno nad 52 milijonov kron, katero zvišanje bodo železnice seveda prevalele na prebivalstvo z zvišanjem tarifov. To zvišanje pa bo posebno nas Slovence, ki moramo dovažati žito iz Banata, najbolj zadelo.

Promet s sladkorjem, tudi uvoz, je s 14. tm. svoboden proti plačilu monopolske takse 2 dinarjev pri kg za uvoženi sladkor. Ostale pristojbine ostanejo neizpremenjene. Sladkor domače produkcije nosi enaka bremena ko doslej. Pričakuje se znižanje cen sladkorju.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani se je prenovila in prične zopet intenzivno z delom. Predsednikom je izvoljen dr. Milko Brezigar.

H M E L J. Žatec, 12. I. 1921. Hmeljarji zelo ponujajo svoj pridelek; prodanih je bilo več partij po 2800—3000 č. K za 50 kg. Razpoloženje vztrajno klavarno.

Zadnja poročila.

Položaj v Beogradu. — Zemljoradniki se še niso odločili?

Beograd, 16. jan. Danes je bila seja min. sveta, v kateri se je razpravljalo o položaju v konstituentni zvezi s pogajanji z voditelji političnih skupin. Sklenjeno je bilo med drugim, da se prične takoj zbiranje podatkov za rešitev uradniškega vprašanja.

Beograd, 16. jan. Zemljoradnički klub se glede vstopa v vlado še ni odločil.

Za izvršitev rapalske pogodbe.

Beograd, 16. jan. Glavno carinsko ravnateljstvo je vsem carinar-nicam v Dalmaciji naročilo, naj pripravijo vse potrebno, da se premeste v nove kraje po zasedbi ozemlja, ki nam pripade po rapalski pogodbi.

Rim, 16. jan. Zadnja seja min. sveta se je bavila predvsem z vprašanji glede izvršitve rapalske pogodbe. Sforza je naznanil ustanovitev treh komisij: ene za določitev mej z Jugoslavijo, ene za rešitev trgovskih in gospodarskih vprašanj z Jugoslavijo in ene za vprašanja glede Italijanov v Dalmaciji.

Švicarski honorarni konzul v Zagrebu.

Ljubljana 17. jan. Švicarski konzul v Zagrebu je v pismu z dne 12. tm. sporočil deželni vladi za Slovenijo, da je dobil od beograjske vlade »exequatur« za honorarnega švicarskega konzula v Zagrebu za območje Hrvatske, Slavonije in Slovenije. Uradoval bo v Zagrebu v Preradovičevi ul. št. 24 od 1. febr. t. l. naprej, za tranzitne potne liste že od danes naprej.

Vlada Witosz na Poljskem ostane.

Varšava, 16. jan. V krogih poslancev ljudske stranke se govori, da ostane vlada Witoszeva brez socijalnih demokratov na krmilu do podpisa miru z Rusijo.

Varšava, 16. jan. Kongres železničarjev je odgodil početek stavke na čas po plebiscitu v Gornji Šleziji.

Konec poštnih stavke v Avstriji.

Dunaj, 16. jan. Sinoči je končala 3-dnevna poštna stavka skupno s telefonsko in brzojavno stavko po dosigi sporazuma z vlado.

Nova vlada Briand na Francoskem.

Pariz, 16. jan. Ker je senator Perret odklonil sestavo vlade, je izjavil Briand, da je pripravljen prevzeti sestavo kabineta. Perret je odklonil najbrže vsled Millerandovega veta proti Poincareju kot ministru za zunanje zadeve, kar bi po Millerandovem mnenju vedlo do težkoč z zavezniki Francije. Briand je danes sestavil novo vlado. Sam je prevzel predsedstvo in zunanje zadeve. Vojno je prevzel Barthou.

Razne vesti.

Zaradi vohunstva v prid Lahom je bil v Planini na Notranjskem aretiran bivši gozdarski uradnik kneza Windischgratza, Maks Riozza.

Velik požar je uničil 13. tm. zv. v Zagrebu v skladiščih tvornice »Penkala« vse blago v vrednosti nad milijon kron.

Izgon Židov z Dunaja. V dunajskem občinskem svetu je bil 14. t. m. z glasovi krščansko-socijalnih in socialnodemokratskih zastopnikov sprejet predlog, da se izženo z Dunaja gališki in ruski Židje, ki so bili prava mora v gospodarskem življenju.

Listnica uredništva.

J. D., Beograd: To je tako osebna zadeva, da moremo objaviti le kot »Poslano« na Vašo lastno odgovornost in proti plačilu v oglašnem delu. V tem oziru tudi napram naročnikom ne moremo dlati izjeme. Če to želite, naznanite! —

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Muči Vas glavobol? Zobobol?

Trganje v udi? Malo Fellerjevega pravega Elza-fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 4 K.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. Pravi balsam 12 steklenic 72 K. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 20 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje. — Evgen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 856, Hrvatska.

POSJOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov.

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 30.000.000. Denarni promet v letu 1920 čez K 300.000.000.

Edina slovenska specialna
trgovina z barvami in laki.
**Agentura in komi-
sijsko podjetje.**

IV. Ferlež & Celje
Narodni dom

Trgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po
štiri in pol od sto (4½%)

Rezervni zaklad 80.000 K.

401 156-103

Denarni promet 60.000.000 K.

Dr. med. Vladimir Mogilnickij, Nadežda Mogilnickaja javiva vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je zapustil brata, sestro in naju sin

ROMAN

danes, dne 14. januarja pred polnočjo nagle smrti v 13½ leta starosti.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v nedeljo, dne 16. tm. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Št. Jurju ob juž. žel.

Sv. maša zadušnica se bode brala v ponedeljek, dne 17. tm. v farni cerkvi v Št. Jurju ob juž. žel.

Št. Jurij ob juž. žel., dne 15. jan. 1921.

Za vse dokaze sočutja povodom smrti gospoda

Armina Gradišnik-a

kakor za zadnje spremstvo k večnemu počitku se tem potom vsem iskreno zahvaljujejo

žalujoči ostali.

Spalna soba

moderna, mehka, se ceno proda pri
tvrdki Herman, Zg. Ložnica pri Žalcu.

Zamenjam

odgovarjajočo količino trdih drv (do-
stavljene na dom) za dobro ohranjen
otroški voziček. Ponudbe pod H. A.
na upravništvo.

Vrtlar,

mladi, neoženjen, vješt i povrtlar-
stvu i uzgajanju cvijeća traži se za
odmah. Ponude s ujetima plače i pre-
pisima svjedodžba poslati na Vlaste-
linstvo Jalkovec kod Varaždina.

Semenska trgovina
Al. Korsič v Ljubljani
naznanja, da je njen cenik za leto 1921
izšel in je brezplačno na razpolago.

Pozor!

Naznanjam cenj. občinstvu, da začnem
z dnem 24. januarja 1921 izdelovati
S spoštovanjem
olje. Franc Kline,
Škofjavska pri Celju.

Prodajalka

z dobrimi spričevali, se sprejme v tr-
govini z mešanim blagom M. Berdajs,
Maribor.

Pristna haloška in bizeljska vina

oddajem radi premestitve vinske
trgovine po zelo ugodni ceni v
lastni kleti na Bregu št. 9, Celje.
Za obilna naročila se priporoča:
59 **Al. Mihelčič.** 3-1

Na debelo in drobno
kupite najbolje pri tvrdki
Janko Bovha

Celje, Kralja Petra c. Celje,
papir, zvezke, svinčni-
ke, peresa, radirke in
vse druge šolske in pi-
sarniške potrebščine. 41

Kmetovalci pozor!

Neverjetne uspehe dosežete pri
prašičih, govedih i. t. d., ako prime-
šate krmi redilni prašek **REDIN**
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJR

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2.

Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo
žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila iz-
vršuje točno in ceno. Točas v zalogi morska
205 trava, afrik in žima za modroce. 50-38

Rud. Zontič

Celje, Kocenova ul. 2

(v bližini kolodvora).
Izdelovanje vseh
vrst čevljev, od
pripravi do naj-
finejših po dnev-
nih cenah. 2

Stavbeno in galan-
terijsko kleparstvo
Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 6

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Kričja
streh, zvonikov, popravila istih, na-
prava strelovodov itd. Izvrtav točna.
Cene zmorne. Za izvršena dela se jamči.

SALAME

prve vrste
sveže blago
in jako okusne.

dobiva se povsod

Prva hrvaška tvornica salam,
suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinovi
d. d. Petrinja.

Priporoča se modna in manufakturna trgovina
DRAGOTIN SIREC, Celje,
41 Cankarjeva ulica šte. 4 zraven davkarije. 50-2

RAFKO SALMIČ

Celje, Nar. dom.

Ženini in neveste!

Priporočam Vam najcenejše in najlepše

poročne prstane.

Velika zaloga ur, zlatnine srebrnine, očal i. t. d.
Popravila točna, zanesljiva in po nizkih cenah.